

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. ๒๕๕๖

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ เห็นสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ และข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งระดับและการเทียบระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา” หมายถึง สำนักงาน กศน. สำนักงาน กศน.จังหวัด หรือสำนักงาน กศน.กทม.

“สถานศึกษา” หมายถึง สถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ที่รัฐมนตรีกำหนดให้ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“การเทียบระดับการศึกษา” หมายถึง การนำผลการเรียน ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษานอกระบบที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะ หรือหลักสูตรฝึกอบรม ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและการศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงานมาประเมินเพื่อเทียบระดับการศึกษาระดับใดระดับหนึ่ง

“การเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายถึง การนำผลการเรียน ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษานอกระบบที่จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะ หรือหลักสูตรฝึกอบรม ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและการศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน มาประเมินเทียบระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

“การเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายถึง การเทียบระดับการศึกษา และการเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ หลักเกณฑ์ รวมทั้งการตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๖ การเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้คำนึงถึงความสะดวกของผู้ขอเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและความพร้อมของสถานศึกษาเป็นสำคัญ

ข้อ ๗ สถานศึกษาที่มีหน้าที่ดำเนินการเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องประกาศกำหนดให้ผู้ขอเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยื่นคำร้องขอเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และดำเนินการเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการทั่วไป ไม่น้อยกว่าปีการศึกษาละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๘ การประเมินเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี ๒ วิธี คือ การประเมินเทียบระดับการศึกษา และการประเมินเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หมวด ๒
การเทียบระดับการศึกษา

ข้อ ๙ ผู้ขอเทียบระดับการศึกษา ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่สมัครรับการประเมิน

(๓) มีพื้นความรู้ในระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าระดับที่ประสงค์จะขอเทียบระดับการศึกษาหนึ่งระดับ ยกเว้นการขอเทียบระดับประถมศึกษา

(๔) ไม่เป็นนักเรียนหรือนักศึกษา ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบหรือการศึกษานอกระบบที่แบ่งระดับเช่นเดียวกับการศึกษาในระบบ

(๕) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพที่ขอเทียบระดับการศึกษา และประกอบอาชีพอยู่ในเขตบริการของสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑ ปี

ข้อ ๑๐ ผู้ที่ประสงค์จะเทียบระดับการศึกษา ให้ยื่นคำร้องขอเทียบระดับการศึกษาที่สถานศึกษาในเขตบริการซึ่งตนประกอบอาชีพตั้งอยู่ พร้อมจัดส่งหลักฐานการมีคุณสมบัติตามข้อ ๙

ข้อ ๑๑ ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษา จำนวนไม่เกินห้าคน โดยแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชาของการศึกษาระดับนั้น จำนวนไม่น้อยกว่าสามคน และเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านวัดผลและประเมินผลจำนวนหนึ่งคน ดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษา

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการและให้หัวหน้าสถานศึกษาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษานั้นจำนวนหนึ่งคนเป็นเลขานุการ ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้สำนักงาน กศน. จัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษา เพื่อใช้สำหรับประเมินเทียบระดับการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร จัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ กรอบและเครื่องมือประเมินเทียบระดับการศึกษา

ข้อ ๑๒ การประเมินเทียบระดับการศึกษา ให้ประเมินมวลประสบการณ์และความรู้ที่เป็นองค์รวมของบุคคล ให้ครอบคลุมลักษณะที่สำคัญ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษา ที่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร

ข้อ ๑๓ ผู้ขอเทียบระดับการศึกษา จะต้องได้รับการประเมินผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษาที่กำหนด จึงจะถือว่าสำเร็จการศึกษาโดยผ่านการประเมินเทียบระดับการศึกษา

ผู้ขอเทียบระดับการศึกษา ที่ไม่ผ่านการประเมินตามวรรคหนึ่ง สามารถเก็บสะสมผลการประเมินในส่วนที่ผ่านไว้ได้ แต่ต้องเข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษา ให้ผ่านครบมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษาตามที่กำหนดภายใน ๕ ปี นับแต่วันที่อนุมัติผลตามคำร้องขอเทียบระดับการศึกษาครั้งแรก

ข้อ ๑๔ ให้สถานศึกษาจัดทำหลักฐานระเบียบแสดงผลการประเมินเทียบระดับการศึกษา เก็บไว้เป็นหลักฐานที่สถานศึกษาหนึ่งฉบับ และมอบให้ผู้ขอเทียบระดับการศึกษาหนึ่งฉบับ

นอกจากหลักฐานระเบียบแสดงผลการประเมินเทียบระดับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานผู้ผ่านการเทียบระดับการศึกษาส่งให้สำนักงาน กศน. จังหวัดหรือสำนักงาน กศน.กทม. หนึ่งฉบับ และเก็บไว้ที่สถานศึกษาหนึ่งฉบับ

หลักฐานระเบียบแสดงผลการประเมินเทียบระดับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง และแบบรายงานผู้ผ่านการประเมินเทียบระดับการศึกษาตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

หมวด ๓

การเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๑๕ ผู้ขอเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่สมัครรับการประเมิน

(๓) มีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าการศึกษาระดับประถมศึกษา

(๔) ไม่เป็นนักเรียนหรือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบ หรือการศึกษานอกระบบที่แบ่งระดับเช่นเดียวกับการศึกษาในระบบ

(๕) มีประสบการณ์ประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ข้อ ๑๖ ผู้ที่ประสงค์จะเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ยื่นคำร้องขอเทียบระดับการศึกษาที่สถานศึกษาในเขตบริการซึ่งตนประกอบอาชีพตั้งอยู่ พร้อมจัดส่งหลักฐานการมีคุณสมบัติ ตามข้อ ๑๕

ข้อ ๑๗ ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนไม่เกินห้าคน โดยแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในรายวิชาที่จะดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษา จำนวนไม่น้อยกว่าสามคนและเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านวัดผลและประเมินผลจำนวนหนึ่งคน ดำเนินการประเมินเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง เลือกรกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการและให้หัวหน้าสถานศึกษาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษานั้นจำนวนหนึ่งคนเป็นเลขานุการ ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๑๘ การประเมินเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะ การบริหารจัดการ และคุณธรรม จริยธรรม ตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษาที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมุ่งเน้นการนำความรู้ความสามารถไปสร้างผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดผลต่อตนเอง ครอบครัว หรือชุมชน

ให้สำนักงาน กศน. และหน่วยงานกลางทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ร่วมจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษาและเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อ ๑๙ การผ่านการเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องผ่านการประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงจะถือว่าสำเร็จการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้ขอเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ผ่านการประเมินตามวรรคหนึ่ง สามารถเก็บสะสมผลการประเมินในส่วนที่ผ่านไปได้ แต่ต้องเข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษา ให้ผ่านครบมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษาตามที่กำหนดภายใน ๕ ปี นับแต่วันที่อนุมัติผลตามคำร้องขอเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐานครั้งแรก

ข้อ ๒๐ ให้สถานศึกษาจัดทำหลักฐานระเบียบแสดงผลการเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐานเก็บไว้เป็นหลักฐานที่สถานศึกษาหนึ่งฉบับ และมอบให้ผู้ขอเทียบระดับการศึกษาหนึ่งฉบับ

นอกจากหลักฐานระเบียบแสดงผลการเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐานตามวรรคหนึ่ง ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานผู้ผ่านการเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐานส่งให้สำนักงาน กศน. จังหวัดหรือสำนักงาน กศน.กทม. หนึ่งฉบับ และเก็บไว้ที่สถานศึกษาหนึ่งฉบับ

หลักฐานระเบียบแสดงผลการเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐานตามวรรคหนึ่ง และแบบรายงานผู้ผ่านการเทียบระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของการศึกษาขั้นพื้นฐานตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

หมวด ๔

การดำเนินงาน

ข้อ ๒๑ ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้พิจารณาอนุมัติผลการเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๒๒ การออกประกาศนียบัตร ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการออกประกาศนียบัตร

ข้อ ๒๓ ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา กำกับ ดูแล และตรวจสอบ การดำเนินการเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ได้มาตรฐาน เป็นธรรม และกำหนดหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด

ข้อ ๒๔ ให้สถานศึกษาเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมการเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ข้อ ๒๕ ให้สำนักงาน กศน. เป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่จัดทำนโยบายแผนพัฒนาและประสานงานการดำเนินการเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๖ การได้อยู่ระหว่างดำเนินการเทียบระดับการศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินเทียบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ดำเนินการตามระเบียบดังกล่าวต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

พงศ์เทพ เทพกาญจนา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ